

و خصیت اقتصادی جمهوری ترکمنستان

اطلاعات کلی

نام کشور و پایتخت: ترکمنستان - عشق آباد (Turkmenistan - Asgabat)

تاریخ استقلال (از اتحاد جماهیر شوروی سابق): ۱۹۹۱ اکتبر ۲۷

اعلام سیاست بیطرفي: سال ۱۹۹۵

موقعیت جغرافیایی: قاره آسیا، منطقه آسیای مرکزی

مرزها: از شمال به ازبکستان و قزاقستان، از جنوب به جمهوری اسلامی ایران، از شرق به ازبکستان و افغانستان و از غرب به دریای خزر محدود شده است.

و سعت: ۴۸۸۱۰۰ کیلومتر مربع، روز ملی: ۱۹۹۱ اکتبر (روز استقلال)

منابع طبیعی: گاز طبیعی، نفت، ذغال سنگ، سولفور و نمک

صنایع عمده: گاز، نفت، محصولات پتروشیمی، نساجی و صنایع غذایی

رئیس ایرانی کمیسیون مشترک اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و

ترکمنستان: وزارت راه و ترابری

رئیس ترکمنی کمیسیون مشترک اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و

ترکمنستان: معاونان وزرای امور حمل و نقل و ارتباطات.

تاریخ برگزاری پنجمین (آخرین) اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی:

۳۰ آبان الى ۴ آذرماه ۱۳۷۹ در شهر عشق آباد (ترکمنستان).

آب و هوای بیش از ۸۰ درصد کویری، میانگین دما در تابستان ۴۵-۵۵ درجه

سانتیگراد، میانگین دما در زمستان -۱۰ درجه سانتیگراد و میانگین بارندگی

سالیانه ۲۲۵ میلیمتر.

خطوط لوله نفت: ۲۵۰ کیلومتر، خطوط لوله گاز: ۴۵۰ کیلومتر
 اختلاف ساعت با ایران: در نیمه اول سال شمسی نیم ساعت و در نیمه دوم سال شمسی
 یک ساعت و نیم.

جمعیت

سال ۳/۸:۹۲ میلیون نفر	سال ۳/۸:۹۱ میلیون نفر
سال ۴:۹۴ میلیون نفر	سال ۳/۹:۹۳ میلیون نفر
سال ۴/۷:۹۶ میلیون نفر	سال ۴/۵:۹۵ میلیون نفر
سال ۴/۸:۹۸ میلیون نفر	سال ۴/۷:۹۷ میلیون نفر
سال ۲۰۰۰: ۵ میلیون و ۱۸۶ هزار نفر	سال ۴/۹:۹۹ میلیون نفر

جمعیت پایتخت: ۷۰۰ هزار نفر، جمعیت شهری: ۴۵ درصد، جمعیت روستایی: ۵۵ درصد،
 ترکیب سنی: کمتر از ۱۵ سال: ۴۰/۵ درصد، ۱۵ تا ۶۴ سال: ۵۵/۸ درصد، ۶۰ سال و بیشتر:
 ۳/۷ درصد.

تراکم: ۵۰ نفر در هر کیلومتر مربع. نرخ رشد: ۲ درصد. نرخ سواد: ۹۹ درصد
 اقوام اصلی: ۱. تکه^۱؛ ۲. یمووت^۲؛ ۳. ساریق^۳؛ ۴. گوکلان^۴؛ ۵. ارساری.^۵
 زبان رسمی کشور: ترکمنی، سنی حنفی: ۸۰ درصد، شیعه: ۱۰/۵ درصد، مسیحی: ۸ درصد.
 نوع حکومت: جمهوری با اختیارات مطلق رئیس جمهوری
 دوره ریاست جمهوری: در آخر سال ۹۹ میلادی، ریاست جمهوری مadam العمر آقای
 صفر مرادنیازاف تثبیت شد. مهمترین احزاب سیاسی، حزب دموکراتیک که دولتی است و
 ریاست آن بر عهده رئیس جمهور می باشد.
 نیروها و تجهیزات نظامی: ترکمنستان در حال حاضر دارای ارتش ملی است؛

1. Teke

2. Yamoot

3. Sarigh

4. Gooklan

5. Arsari

۱۰۰ هزار نفر نیروی نظامی با احتساب نیروهای مرزبانی؛ ۱۵۰۰ تانک - ۶۰ هواپیمای نظامی.
سهم بخش دولتی در اقتصاد کشور: ۸۵ درصد. درجه آزادی اقتصادی: محدود.
تعداد بیکاران: ۱۵۰ هزار نفر؛ نرخ بیکاری: ۳ درصد.
از کل جمعیت کشور، ۲/۵ میلیون نفر توانایی کار دارند. در ۹ سال گذشته به طور متوسط،
سالانه برای ۱۵۰ هزار نفر شغل ایجاد شده است. حداقل حقوق بازنیستگان: ۴۰۰ هزار منات.
از سال ۲۰۰۱، حقوق دریافتی کارکنان دولت بر طبق دستور رئیس جمهور به ۲ برابر ۱۱
میلیون منات) افزایش یافته است. متوسط حقوق دریافتی تا سال ۲۰۰۰، ۵۰۰ هزار منات بود.

راههای زمینی و حمل و نقل:

طول راهها: ۱۳۶۰۲ کیلومتر، طول راه آهن: ۲۲۵ کیلومتر
- ترکمنستان دارای ۱۳۰۰ کامیون مخصوص حمل و نقل است که حدود ۱۰۰ دستگاه
آن از طریق شرکتهای حمل و نقل خارجی، مجوز فعالیت بین‌المللی اخذ نموده‌اند. حدود ۱۰۰
شرکت حمل و نقل ترکمنستان به ثبت رسیده است.
- جاده چارجو- عشق‌آباد- ترکمن باشی مهمترین راه زمینی کشور است که شرق و غرب
کشور را به هم متصل می‌سازد.

- مسیر راه آهن ترکمنستان از بندر ترکمن باشی آغاز شده، با گذر از نبیت‌داغ و قزل آروات
به عشق‌آباد می‌رسد و پس از عبور از تجن، در مرو به دوشاخه تقسیم شده، یک شاخه به کوشکی
در مرز ترکمنستان- افغانستان و شاخه دیگر به چارجو متصل می‌گردد. در چارجو نیز خط آهن
به دوشاخه تقسیم می‌شود: یک شاخه از طریق خاک ازبکستان به تخته بازار و مرز ترمذ ادامه
می‌یابد و شاخه دیگر نیز از طریق ازبکستان به داشائوز ادامه مسیر می‌دهد.

- ترکمنستان به احداث خط آهن آرتیق- لطف‌آباد (در مرز ایران) اقدام نموده است. این
خط آهن، امکان حمل محموله از ترکمنستان و به مقصد ایران را فراهم می‌سازد. خط آهن تجن-
سرخس- مشهد، بزرگترین پروژه راه آهن احداث شده توسط دو کشور ایران و ترکمنستان در
سالهای اخیر می‌باشد که در حال حاضر نزدیک به ۱/۵ میلیون تن محموله در این مسیر جابجا
می‌شود و در نظر است در سالهای آتی تا ۲/۵ میلیون تن افزایش یابد.

- ترکمنستان علاوه بر احداث راه آهن چارجو - کرکی (در اوخر سال ۷۸) که شرق این کشور را به سمت مرز افغانستان متصل می سازد، در صدد احداث راه آهن عشق آباد - قره قوم - داشافوز برای اتصال مرکز به شمال این کشور می باشد. توسعه این خطوط، تأثیر قابل توجهی در امر حمل و نقل و ترانزیت کالا بر جای خواهد گذارد. تا اول سال ۲۰۰۱، ۳۰ کیلومتر از این مسیر انجام شده است. مسیر مذکور تا سال ۲۰۰۵ به بهره برداری خواهد رسید.

- احداث راه آهن ترکمن آباد (چارجو) - کرکی و راه آهن تجن - سرخس به مسافت ۱۳۹ کیلومتر، نیم میلیارد دلار برای این کشور هزینه دربر داشته است.

- احداث خط آهن قازانجیق - قزل اترک، کرکی - تخته بازار - سرخس و نیز عشق آباد - داشافوز از برنامه های ده ساله کشور است.

- دولت طرح احداث جاده عشق آباد - مرو - چارجو و جاده عشق آباد - داشافوز را آغاز نموده که با توجه به فرسوده بودن جاده های فعلی، حمل و نقل را تسهیل بیشتری خواهد بخشید. - پس از احداث ساختمان فرودگاه جدید عشق آباد در طول چند سال گذشته، دولت ترکمنستان در حال حاضر به دنبال بازسازی فرودگاه های این کشور در شهرهایی از جمله مرو و چارجو است.

فرودگاه بین المللی: فرودگاه عشق آباد

- خطوط هوایی داخلی ترکمنستان، عشق آباد را به شهرهای مرو، ترکمن باشی، چارجو و داشافوز متصل می سازد و خطوط خارجی ترکمنستان و سایر خطوط خارجی از جمله هوایپیمایی آسمان (ایران)، امکان رفت و آمد به شهرهای آلماتا، تاشکند، باکو، مسکو، دوشنبه، تهران، مشهد، استانبول، دهلی نو، ابوظبی، فرانکفورت، آمریتسار، کیف، لندن، بانکوک و بیرون گنگ را فراهم می سازد.

کشتیرانی: حمل و نقل دریایی عمدها در غرب کشور و در دریای خزر صورت می پذیرد و نقطه اتصالی برای ارتباط دریایی و همکاری های اقتصادی میان ترکمنستان و سایر کشورهای ساحلی از جمله ایران، آذربایجان، روسیه و قراقستان به شمار می آید. در بخش مرکزی و بالایی رودخانه آمودریا و نیز در قسمتی از کanal قره قوم (رودخانه قره قوم) که از آمودریا منشعب

می شود، امکان کشتیرانی وجود دارد. خطوط کشتیرانی آمودریا به ازبکستان، تردد منظم دارد. قرار است بازسازی بندر ترکمن باشی به وسیله شرکتهای خارجی با ظرفیت ۲ میلیون تن به اجرا درآید. درآمد اداره ترکمن دنگیز یول لاری (اداره راههای دریایی ترکمنستان) در سال ۹۹ بالغ بر $\frac{۳۳}{۵}$ میلیارد منات بوده است. کشتی‌های متعلق به این اداره در طول سال مذکور توانسته‌اند به حمل ۱۴۱ هزار تن محموله به نقاط مختلف در خارج از کشور اقدام نمایند.

بنادر مهم؛ تنها بندر کشور و اصلی ترین بندر ترکمنستان واقع در حاشیه دریای خزر بوده و به نام بندر ترکمن باشی (کراسناودسک) معروف است که جهت انتقال مسافرین و محموله‌های دریایی در مسیر این بندر و بندر باکو از آن استفاده می‌شود. هم‌اکنون، ارتباط ترکمن باشی با بنادر نوشهر، ازولی و بندر ترکمن ایران و آستاناخان روسیه برقرار است.

عملیات بازسازی بندر در اواسط سال ۷۹ به یک شرکت ترک به نام استفا واگذار شد و شرکت پیسفرد دیووی ویه انگلیس نیز به عنوان ناظر این طرح می‌باشد. این طرح قرار است در وسعت ۴۰۰ هزار متر مربع در سال ۲۰۰۲ به بهره‌برداری برسد.

دولت ترکمنستان برای حمایت از این پروژه، شرکتهای مذکور را در دوره اجرای آن، از پرداخت مالیات و عوارض معاف نموده است. در بندر ترکمن باشی، ترمینالها و انبارهای بزرگ احداث خواهد شد و زمینه سرویس‌دهی به کشتی‌های منطقه فراهم می‌شود.

ارزش کل طرح برابر با ۴۰ میلیون دلار بوده و بانک بازسازی و توسعه اروپا مبلغ ۳۰ میلیون دلار برای بازسازی اختصاص داده است. سهم طرف ترکمنی در این طرح، ۱۰ میلیون دلار می‌باشد.

کشتی‌های ترکمنستان در دریای خزر در سال ۲۰۰۰:

- باربری با تناژهای مختلف ۸ فروند

- تانکر با تناژهای مختلف ۴ فروند

- مسافربری با تناژهای مختلف ۵ فروند.

تولیدات عمده کالا: مواد شیمیایی، ماشین‌آلات، مصالح ساختمانی، نساجی و قالی

تولیدات عمده مواد خام و فرآورده‌ها: گاز، نفت خام، فرآورده‌های نفتی، سولفور، نمک و پنبه

تولیدات عمده کشاورزی: گندم ۱۷۰۰۰۰۰ تن، پنبه ۱۰۳۰۰۰۰ تن (برنامه دولت، ۱۳۰۰۰۰۰ تن بوده است)، علوفه ۸۰۰ هزار تن، ذرت ۱۰۰ هزار تن، برنج ۲۰ هزار تن (مصرف سالانه ۱۴۰ هزار تن)، سیب زمینی ۲۰ هزار تن و انگور ۵۰ هزار تن. پیش‌بینی تولید گندم در سال ۱۴۰۱ میلیون تن، پیش‌بینی تولید گندم در سال ۱۴۰۵ میلیون تن.

ذخیره آرد در کشور: ۱/۲۸ میلیون تن (ظرفیت در سال ۹۰، ۶۸ هزار تن)، زمینهای قابل کشت، ۱/۸ میلیون هکتار.

- دولت ترکمنستان در صدد احداث دریاچه مصنوعی در قره‌قوم است که پس از بهره‌برداری از این طرح، آثار عظیم استفاده از آب این دریاچه در کشاورزی کشور، مشهود خواهد بود.

- ترکمنستان در ۲ سال اخیر از نظر تولید غلات و گندم به خودکفایی نائل آمده است، در حالی که در سالهای قبل، واردکننده گندم بود. سایر تولیدات: صنایع فلزی، ماشین‌سازی، تجهیزات صنعت نفت، سیمان، شیشه‌سازی، الیاف و کابل.

مواد معدنی موجود: نفت، گاز، موم کوهی، سولفات دوسود، نمک پتاسیم و نمک طعام، گوگرد آهک، ید، روی، مس و جیوه.

در حال حاضر، ۷۰ درصد مواد غذایی و پوشاش مورد نیاز در داخل کشور تولید می‌شود. حجم کاغذ موردنیاز سالانه کشور، ۱۵ هزار تن است که پس از بهره‌برداری از کارخانه تولید کاغذ در بزمیان در سال ۲۰۰۲، به میزان ۴۵ هزار تن کاغذ تولید خواهد شد.

وضعیت پول رایج کشور: پس از کسب استقلال در سال ۱۹۹۱ تا سال ۱۹۹۳، پول رایج کشور، روبل بوده و از سال ۹۳ تاکنون، پول رایج، منات (هر منات، ۱۰۰ تنگه) می‌باشد.

خصوصی سازی

ترکمنستان در پی کسب استقلال و تغییر سیستم اقتصادی خود از سیستم اقتصاد بسته در دوره قبل از استقلال به سیستم بازار، به ادامه سیاست درب‌های باز و اجرای اصلاحات اقتصادی اقدام نموده و بخش عمده‌ای از واحدها خصوصاً کارخانجات مواد غذایی را در معرض

فروش قرار داده است. بر طبق دستور رئيس جمهور تركمنستان در ارتباط با خصوصي سازی اموال دولتي، اين امر در قالب مزايده، فروش سهام و سرمایه گذاري انجام می گيرد.

مرحلة اول خصوصي سازی (۱۹۹۴-۹۶) عمدها شامل خصوصي سازی کارخانجات غيرصنعتی کوچک و متوسط و نيز کارخانجات نيمه تمام بود. مرحله اول با مشكلات كمتری مواجه بوده است و با واگذاري مؤسسات دولتي، خصوصي سازی صنایع خدماتی نيز تكميل گردید. در این دوره ۱۰ واحد متوسط دولتي نيز در معرض خصوصي سازی قرار گرفت. بخش خدمات ۷۶ درصد، بخش تجاري، هتلها و توليد کالاهای مورد نياز از جمله خوار و بار ۲۳ درصد و سایر بخشها ۱ درصد حجم کل خصوصي سازی را در كشور تشکيل داده اند.

مرحلة دوم خصوصي سازی شامل کارخانجات بزرگ (با بيش از ۵۰۰ کارگر) بوده است. خصوصي سازی مؤسسات بزرگ به آرامي پيش مى رود. از ۱۸ واحد تعين شده توسيط دولت برای خصوصي سازی، فقط ۱ واحد واگذار شد که فروش آن به يك سرمایه گذار داخلی صورت پذيرفت. از ميان ۱۷ مؤسسه باقی مانده، ۴ مؤسسه در يكديگر ادغام شده و در انتظار خريد اکثر سهام توسيط سرمایه گذاران داخلی یا خارجي به سرمی برند. تاسال ۹۹، ۲۰۰۰ واحد، خصوصي شدند که ۶۵ درصد آنها مؤسسات خدماتی و ۳۲ درصد مربوط به بخش تجارت و توليد کنندگان کالاهای اساسی بوده است. خصوصي سازی در تركمنستان به ویژه در بخش کارخانجات بزرگ از رشد و پيشرفت لازم برخوردار نبوده است. دولت در عين واگذاري جنبه هایي از اقتصاد کشور به بخش خصوصي، هنوز حاكميت و تسلط خود را بر بخش های مختلف اقتصادي حفظ نموده و شيوه اقتصاد مختلط با حاكميت کامل دولت در حال اجراست.

توليد ناخالص داخلی (GDP) و نرخ برابري پول کشور با دلار (نرخ رسمي دولتی):

سال ۹۳: ۹۴ مiliارد منات (۱ دلار = ۲ منات)

سال ۹۴: ۱۴۱ مiliارد منات (۱ دلار = ۱۹/۵ منات)

سال ۹۵: ۱۰۷۲ مiliارد منات (۱ دلار = ۲۰۰ منات)

سال ۹۶: ۷۶۰۸ مiliارد منات (۱ دلار = ۴۰۷ منات)

سال ۹۷: ۹۶۴۶ مiliارد منات (۱ دلار = ۴۱۶۵ منات)

سال ۱۳۷۱: ۹۸ میلیارد میلیون (۱ دلار = ۵۲۰۰ میلیون)

سال ۱۳۲۴: ۹۹ میلیارد میلیون (۱ دلار = ۵۲۰۰ میلیون)

منبع: نمایندگی سازمان ملل متحد در عشق آباد

نرخ رسمی، ۱ دلار = ۵۲۰۰ میلیون

نرخ غیررسمی (بازار آزاد)، ۱ دلار برابر با ۲۱۵۰۰ میلیون

سهم صنعت در GDP: سال ۱۳۹۱: ۲۰ درصد، سال ۱۳۹۲: ۵۹ درصد، سال ۱۳۹۳: ۵۵ درصد،

سال ۱۳۹۴: ۷۳/۲ درصد، سال ۱۳۹۵: ۵۲/۲ درصد، سال ۱۳۹۶: ۵۰ درصد، سال ۱۳۹۷: ۴۴/۳ درصد، سال ۱۳۹۸: ۴۳ درصد، سال ۱۳۹۹: ۴۴ درصد.

سهم کشاورزی در GDP:

سال ۱۳۹۱: ۴۶ درصد، سال ۱۳۹۲: ۱۹ درصد، سال ۱۳۹۳: ۱۱/۵ درصد، سال ۱۳۹۴: ۹ درصد، سال

۱۳۹۵: ۳۰/۳ درصد، سال ۱۳۹۶: ۱۷/۵ درصد، سال ۱۳۹۷: ۱۹/۸ درصد، سال ۱۳۹۸: ۲۰ درصد، سال ۱۳۹۹: ۲۲ درصد.

سهم بخش خدمات در GDP در سال ۱۳۹۹: ۲۹ درصد.

سهم بخش مالیات در GDP در سال ۱۳۹۹: ۵ درصد.

نقش بخش‌های خصوصی و دولتی در اقتصاد کشور:

بخش خصوصی: ۱۵ درصد

بخش دولتی: ۸۵ درصد

نسبت هزینه‌های جاری به GDP:

سال ۱۳۹۳: ۱۶/۵ درصد، سال ۱۳۹۴: ۳/۸ درصد، سال ۱۳۹۵: ۰/۹ درصد، سال ۱۳۹۶: ۲/۳ درصد،

سال ۱۳۹۷: ۳۲/۴ درصد، سال ۱۳۹۸: ۵۲/۷ درصد، سال ۱۳۹۹: ۵۴/۶ درصد.

نسبت بدھی‌های خارجی به GDP:

سال ۱۳۹۳: ۳/۶ درصد، سال ۱۳۹۴: ۱۸/۷ درصد، سال ۱۳۹۵: ۲۱/۹ درصد، سال ۱۳۹۶: ۹۶

درصد، سال ۱۳۹۷: ۷۴/۱ درصد، سال ۱۳۹۸: ۸۵/۳ درصد، سال ۱۳۹۹: ۸۹/۸ درصد.

درآمد سرانه: سال ۱۳۹۳: ۱۱۹۱ دلار، سال ۱۳۹۴: ۵۵۲ دلار، سال ۱۳۹۵: ۵۶۲ دلار، سال ۱۳۹۶:

۴۱۷ دلار، سال ۹۷: ۳۹۰ دلار، سال ۹۸: ۴۰۳ دلار، سال ۹۹: ۳۹۵ دلار، سال ۲۰۰۰: ۵۵۵ دلار و پیش‌بینی سال ۲۰۰۱: ۶۵۰ دلار.

ذخایر ارزی:

سال ۹۳: ۸۱۸ میلیون دلار؛ سال ۹۴: ۹۲۷ میلیون دلار، سال ۹۵: ۱۱۶۵ میلیون دلار؛ سال ۹۶: ۱۱۷۲ میلیون دلار، سال ۹۷: ۱۲۸۷ میلیون دلار، سال ۹۸: ۱۱۷۶ میلیون دلار، سال ۹۹: ۱۱۰۵ میلیون دلار بودجه سال ۲۰۰۰:

درآمدها: ۲۸۶۰۷۷۰۴ میلیون منات

هزینه‌ها: ۲۹۰۵۵۷۸۶ میلیون منات

درآمد حاصل از مالیاتها و سایر پرداختها به خزانه: ۵۸۹۹۵۰ میلیون منات، حداکثر کسر بودجه: ۴۴۸۰۸۲ میلیون منات.

به منظور جبران هزینه‌های مربوط به تأمین رایگان گاز، آب، برق، نمک و نیز تأمین آرد سهمیه‌بندی با قیمت پایین برای شهروندان ترکمنستان، مبلغ ۴۸۹۸۷۲ میلیون منات درنظر گرفته شده است. قانون رایگان بودن دائمی گاز، برق، نمک و آب در آخر سال ۹۹ از سوی رئیس جمهور به مردم ترکمنستان ابلاغ گردید. در حال حاضر، ۲/۵ میلیون نفر از اتباع کشور، سهمیه آرد دولتی به میزان هر نفر ۸ کیلوگرم در ماه دریافت می‌نمایند.

- درآمد سالانه حاصله از صدور روادید: ۱۰۰ میلیون دلار

بودجه سال ۲۰۰۱:

- درآمدها: ۴۳ تریلیون و ۸۹۰ میلیارد و ۹۶۲ میلیون منات

- هزینه‌ها: ۴۴ تریلیون و ۲۶۰ میلیارد و ۹۶۲ میلیون منات

- مالیاتها، عوارض و سایر دریافت‌ها: ۸ تریلیون و ۴۷۸ میلیارد و ۲۵۶ میلیون منات ۷۳/۵ درصد درآمدهای حاصل از مالیاتها برای تأمین هزینه‌های خدمات

اجتماعی‌مانند آموزش، بهداشت، فرهنگ، تأمین اجتماعی و مسکن صرف خواهد شد.

- پیش‌بینی سرمایه‌گذاری در سال ۲۰۰۱: ۱۷/۵ تریلیون منات.

- در حال حاضر، ۳۰ درصد درآمد کارخانجات دولتی به عنوان مالیات، کسر و دریافت می‌شود.

- بانک‌های عمده دولتی: بانک مرکزی ترکمنستان، بانک دولتی روابط اقتصادی خارجی، بانک دولتی بازرگانی اینوست بانک، گاز بانک، بانک بازرگانی، صنعت بانک، بانک عشق‌آباد، ترکمن بانک.

وسایل ارتباط جمعی، ۴۶ نشریه، ۲ کanal رادیوی دولتی، ۳ کanal تلویزیون دولتی (شامل ۲ شبکه داخلی و ۱ شبکه مخصوص پخش برنامه کanal یک تلویزیون روسیه) و ۱ کanal مخصوص پخش روزانه ۲ ساعت شبکه اوراسیای تلویزیون ترکیه).

مناطق آزاد تجاری: تاکنون ایجاد نشده، ولی در برنامه دولت ترکمنستان، ایجاد مناطق آزاد در ۷ منطقه (عمدتاً در حومه شهرهای بزرگ) پیش‌بینی شده است. اقلام عمده صادراتی: گاز طبیعی، الیاف پنبه، نفت، فرآورده‌های نفتی، پنبه خام، محصولات نساجی و برق. اقلام عمده وارداتی: مواد غذایی، ماشین آلات، ابزار و تجهیزات، کامپیوتر، کالاهای صنعتی و فنی، لوازم خانگی، گوشت، شیر، ماهی، آرد، شکر، خودرو سواری، اتوبوس و مینی‌بوس.

کشورهای عمده واردکننده کالا از ترکمنستان: روسیه ۴۵ درصد، ایتالیا ۱۶ درصد، ترکیه ۸ درصد و ایران ۸ درصد.

کشورهای عمده صادرکننده کالا به ترکمنستان: ترکیه ۱۶ درصد، روسیه ۱۳ درصد، ایران ۱۱ درصد، اوکراین ۹ درصد، امارات متحده عربی ۹ درصد و ژاپن ۸ درصد. در سال ۲۰۰۰، میزان واردات محصولات تولیدی - فنی ۶۸ درصد و میزان واردات کالاهای مصرفی به ترکمنستان ۳۲ درصد افزایش داشته است.

سهم بخش غیردولتی در صادرات و واردات:

سهم بخش غیردولتی در صادرات: ۳ درصد.

سهم بخش غیردولتی در واردات: بخش غیردولتی ۳۷/۸ درصد کل واردات کشور را انجام می‌دهد که توسط مؤسسات خصوصی ۴۲ درصد: شرکتهای فرعی خارجی ۲۱/۲ درصد،

شرکتهای مشترک ۷/۶ درصد، شرکتهای فعال داخلی ۱۰ درصد و کالاهای همراه مسافر ۱۸/۵ درصد وارد می‌گردند.

سهم گاز از کل صادرات: ۵۹/۳ درصد، سهم پنجه از کل صادرات: ۲۳/۱ درصد، حجم گاز موجود: ۲۲/۶ تریلیون مترمکعب، استخراج گاز در سال ۹۹ ۲۲/۸ میلیاردمترمکعب (در مقایسه با سال ۹۸ ۲ برابر افزایش داشته است).

استخراج گاز در سال ۲۰۰۰: ۴۲ میلیاردمترمکعب. پیش بینی استخراج در سال ۲۰۰۱: ۷۱ میلیاردمترمکعب. مصرف داخلی: ۷ میلیاردمترمکعب. صادرات گاز در سال ۹۹: ۱۳/۹۹ میلیاردمترمکعب شامل ۹ میلیاردمترمکعب به کشورهای مشترک المنافع و ۴ میلیاردمترمکعب به ایران. صادرات گاز در سال ۲۰۰۰: ۳۰ میلیاردمتر مکعب (روسیه ۲۰ میلیاردمتر مکعب، اوکراین ۵ میلیاردمتر مکعب و ایران ۲ میلیاردمتر مکعب). صادرات گاز در سال ۲۰۰۱: ۸۶ میلیاردمترمکعب (۳۰ میلیاردمترمکعب اوکراین، روسیه ۵۰ میلیاردمتر مکعب و ایران ۶ میلیاردمتر مکعب).

وضعیت صادرات گاز: صادرات گاز ترکمنستان به روسیه که از مارس ۱۹۹۷ تا مارس ۲۰۰۰ قطع شده بود، از اوایل سال ۲۰۰۰ آغاز گردید. در تاریخ ۳۱ دسامبر ۲۰۰۰، ترکمنستان جریان صادرات گاز به روسیه را به دلیل عدم توافق با طرف روسی در خصوص قیمت گاز قطع نمود که پس از چندی مجددًا این جریان از سر گرفته شد. در آمد سال ۲۰۰۰ ترکمنستان بابت فروش گاز به روسیه بالغ بر ۷۷۲ میلیون دلار بوده است که به صورت نقد و کالا (خدمات و اجرای پروژه) دریافت شده است.

- صادرات گاز ترکمنستان به کشورمان از ابتدای افتتاح خط لوله گاز کرپجه - کردکوی تا اول ژانویه ۲۰۰۱، روزانه ۱۰ الی ۱۲ میلیون مترمکعب و سالانه ۲ میلیارد مترمکعب بوده است. بر اساس اظهارات آقای خوش گلندی بابایف معاون وقت وزیر نفت و گاز ترکمنستان، از آذر ۷۶ الی آذر ۷۹ (۹۷-۲۰۰۰)، ترکمنستان از طریق این خط لوله به میزان ۶ میلیارد مترمکعب گاز به ایران صادر نموده است.

از اول ژانویه سال ۲۰۰۱، روزانه ۲۰ میلیون مترمکعب گاز از طریق خط لوله مذکور به کشورمان ارسال می‌شود. در ماه ژانویه، ۵۶۰ میلیون مترمکعب گاز ارسال شده است.

- در تاریخ ۱۳۷۹/۹/۱۲، ارسال گاز ترکمنستان به شهرهای لطف‌آباد و درگز ایران آغاز شد. گاز دریافتی به مصرف مشترکان ایرانی در شهرهای مذکور خواهد رسید. بر طبق توافق به عمل آمده مقرر شده سالانه ۱۵ میلیون مترمکعب گاز از طریق خط لوله آرتیق توسط کشورمان دریافت شود. پیش‌بینی شده است از ابتدای سال ۲۰۰۳ این میزان افزایش یابد.

- براساس توافق ترکمنستان و اوکراین در سال ۲۰۰۰، مقرر شد در سال مذکور، ۵ میلیارد مترمکعب و در سال ۲۰۰۱ ۳۰ میلیارد مترمکعب گاز به کیف ارسال گردد. در طول چند سال اخیر، ارسال گاز ترکمنستان به اوکراین به دلیل عدم پرداخت بهای گاز از سوی کیف، در ۴ مرحله قطع شده بود.

- ترکمنستان در سال ۲۰۰۱، ۳۰ میلیارد مترمکعب گاز به اوکراین، ۵۰ میلیارد مترمکعب به روسیه و ۶ میلیارد مترمکعب گاز به جمهوری اسلامی ایران صادر نمود.

- در سفر اردیبهشت ماه ۱۳۸۰ نیازاف به اوکراین و امضای موافقتنامه همکاری‌های دو کشور، مقرر شد علاوه بر ارسال گاز ترکمنستان به اوکراین در سال ۲۰۰۱ به میزان ۳۰ میلیارد مترمکعب، از سال ۲۰۰۲ الی ۲۰۰۶ نیز سالانه ۵۰ میلیارد مترمکعب گاز به کیف ارسال گردد.

- شرکتهای وابسته به شرکت دولتی ترکمن گاز، روزانه ۹۷ الی ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز به خط لوله آسیای مرکزی - مرکز تزریق می‌کنند.

- صادرات گاز طبیعی از غرب کشور نیز صورت می‌گیرد. به این ترتیب در سال ۲۰۰۰ در همین محل، خط لوله اصلی آسیای مرکزی - مرکز ۲ مورد بهره‌برداری مجدد قرار گرفت.

- کارخانه تولید گاز مایع در «گاز اوچاق» با ظرفیت تولید ۳۰ هزار تن احداث گردیده که ۲۰ هزار تن آن به خارج از کشور صادر می‌شود. قیمت گاز مایع ترکمنستان در آبان ماه ۹۵، ۱۳۷۹ دلار برای هر تن بوده است.

- تاکنون بیش از ۱۰۰۰ میدان نفت و گاز، مشخص و برای انجام بررسی ها آماده شده است.
- از ابتدای استقلال تاکنون، برای امر گازرسانی و برق رسانی به نقاط مختلف کشور، ۳ میلیارد دلار هزینه شده است.

حجم نفت موجود: ۱۲ میلیارد تن

تولید نفت در سال ۹۶: ۷ میلیون تن (تولید سال ۹۰ برابر با $\frac{۳}{۵}$ میلیون تن بوده است)؛

تولید نفت در سال ۲۰۰۰: ۷ میلیون تن (۵۰ میلیون بشکه)، تولید روزانه ۱۴۰ هزار بشکه.

پیش‌بینی تولید در سال ۲۰۰۱: ۱۰ میلیون تن.

ظرفیت ۲ پالایشگاه ترکمنستان (سیدی و ترکمن باشی): ۲۴۰ هزار بشکه

صادرات روزانه نفت ترکمنستان: ۴۰ هزار بشکه و مابقی به فرآورده‌ها تبدیل می‌شود. در

سال ۲۰۰۰، بیش از ۵۷۰ چاه غیرفعال، تعمیر و بازسازی شد.

در حال حاضر، شرکتهای موبیل، مانومنت، پتروناس و دراگون اویل بر اساس قرارداد

مربوط به تقسیم فرآورده‌ها، مشغول فعالیت در زمینه استخراج در میادین نفت و گاز ترکمنستان هستند.

تولیدات سالانه: گازوئیل: ۲ میلیون تن، نفت کوره: $۲/۲$ میلیون تن، بنزین: ۸۰۰ هزار تن.

صادرات فرآورده‌های نفتی: ۱۰۰۰۰۰ تن (۲۸۸ میلیارد منات)

تولید فرآورده‌های نفتی در پالایشگاهها در سال ۲۰۰۰: ۴۹۳ میلیارد منات

صادرات فرآورده‌ها به بازارهای خارج در سال ۲۰۰۰: ۳۰۸ میلیارد منات.

پالایشگاه ترکمن باشی

ترکمنستان پس از کسب استقلال و در طول چند سال اخیر اقدام به بازسازی پالایشگاه

ترکمن باشی با مشارکت شرکتهای خارجی نموده است. یوسف میمان رئیس شرکت اسرائیلی مرخاو، نماینده رسمی کارفرما در طرح بازسازی پالایشگاه ترکمن باشی و مدیر بازسازی آن می‌باشد. در بازسازی این مجموعه بیش از ۱۰ شرکت خارجی مشغول فعالیت می‌باشند. مقرر

شده امر بازسازی در سال ۲۰۰۲ پایان یابد، بدین صورت که در مرحله اول دستگاه کاتالیتیک کریکینگ، سپس واحد تولید روغن و نهایتاً تولید پلی پروپیلن به بهره‌برداری خواهد رسید. در نتیجه بازسازی این پالایشگاه، بر توان و ظرفیت تولید محصولات و فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی ترکمنستان افزوده خواهد شد.

در سال ۱۹۹۶، رئیس جمهور ترکمنستان به همراه مسئولین شرکتهای خارجی (ژاپن، آلمان، آمریکا، فرانسه، جمهوری اسلامی ایران، ترکیه و اسرائیل) در مراسم آغاز احداث ۳ واحد در پالایشگاه (دستگاه رفرمینگ، کریکینگ و تولید روغن) شرکت نمود. ارزش کل طرح بازسازی پالایشگاه برابر با $1/3$ میلیارد است که از محل فروش محصولات واحدهای جدید تسویه خواهد شد.

در تاریخ ۱۱/۲۷/۹۷، رئیس جمهور ترکمنستان در مراسم افتتاح واحد تولید بنزین (کاتالیتیک رفرمینگ) پالایشگاه ترکمن باشی شرکت نمود. امور ساختمانی این واحد توسط شرکت ترک گاما انجام شد و شرکتهای ژاپنی چیودا و نیچمن و بانک صادرات و واردات ژاپن در احداث این واحد سهیم بوده‌اند. ارزش واحد مذکور 140 میلیون دلار است. ظرفیت تولید سالانه این واحد، 750 هزار الی 1 میلیون تن بنزین دارای اکتان بالا می‌باشد که باعث عرضه سوخت خودروها با کیفیت بالاتر خواهد شد.

شرکت ملی مهندسی ساختمان نفت ایران (وزارت نفت)، احداث واحد تولید بنزین (دستگاه کاتالیتیک کریکینگ) را انجام داد و در تاریخ ۲۲/۱۱/۹۰ مراسم افتتاحیه این واحد با حضور رئیس جمهور ترکمنستان، سفرای مقیم و مسئولین شرکتهای خارجی در پالایشگاه برگزار گردید. این دستگاه دارای 2 بخش مرتبط به هم است. شرکت فرانسوی تکنیپ در تاپستان سال گذشته، عملیات احداث بخش کریکینگ را به پایان برد و احداث دومین بخش این واحد (دستگاه تولید بنزین) بر عهده شرکت ایرانی بود. دستگاه جدید برای پالایش مقدار $1/8$ میلیون تن نفت در نظر گرفته شده است. در این واحد، علاوه بر بنزین، تولید سالانه 255 هزار تن سوخت دیزلی، 280 هزار تن سوخت کوره و 345 هزار تن گاز مایع در نظر گرفته شده است.

مقرر شده این پالایشگاه به صورت کامل در سال ۲۰۰۲ بازسازی شود. در سال ۲۰۰۵ میلیون تن نفت و در سال ۲۰۱۰، ۹ میلیون نفت پالایش خواهد شد. در سال ۲۰۰۰ میلادی به میزان $\frac{1}{3}$ ۱۱ میلیون تن مازوت، ۷۸۰ هزار تن سوخت دیزلی و ۱۰۰ هزار تن سوخت هواپیما از پالایشگاه به خارج صادر شده و درآمد حاصله از صادرات فرآوردهای نفتی بیش از ۵۰۰ میلیون دلار بوده است. تولید سال ۲۰۰۰ پالایشگاه براساس برنامه ریزی های به عمل آمده، ۵ میلیون تن خواهد بود. با تمامی عملیات نوسازی پالایشگاه نفت ترکمن باشی، حجم نفتی که سالانه در این پالایشگاه پالایش خواهد شد، تا ۹ میلیون تن افزایش خواهد یافت.

نساجی

در سال ۲۰۰۰، واحدهای نساجی کالاهایی به ارزش یک تریلیون و ۸۱ میلیارد منات تولید نمودند که در مقایسه با سال ۹۹، ۳۸٪ افزایش داشته است. بهره برداری از ۴ کارخانه نساجی برای سال ۲۰۰۱ در نظر گرفته شده است.

برق

ترکمنستان در حال حاضر دارای نیروگاههای برق در شهرستانهای سیدی، مرو و بزمیئن است.

نیروگاه برق مرو در سال ۲۰۰۰، ۷ میلیارد کیلووات ساعت برق تولید نموده است که $\frac{1}{8}$ ٪ نیازهای داخلی را تأمین می کند. کل تولید برق کشور $\frac{8}{5}$ میلیارد کیلووات ساعت می باشد، همچنین روزانه ۵ میلیون کیلووات ساعت برق به کشورهای منطقه صادر می گردد. در طول چند سال پس از استقلال، ۱۷ هزار کیلومتر خطوط انتقال برق در کشور احداث شده است، از جمله از سیدی تا داشنوز به مسافت ۳۷۰ کیلومتر خطوط انتقال برق با ظرفیت انتقال ۵۰۰ کیلوولت احداث گردیده است.

معادن

ترکمنستان دارای پتانسیل خاصی از منابع معدنی است. منابع هیدروکربن (نفت و گاز) ترکمنستان بسیار غنی است. منابع برم، ید، سولفات سدیم و سولفات استرونیوم این کشور در میان کشورهای مشترک المนาفع از لحاظ کمی و کیفی دارای رتبه اول است. نمک، پتاسیم، نمک سدیم، سنگ آهک و سیمان خام نیز در ترکمنستان بهوفور وجود دارد.

حجم تجارت خارجی ایران و ترکمنستان در سال ۱۳۷۸ (براساس آمار گمرک ایران):
- کل حجم تجارت خارجی: ۲۱۱ میلیون دلار، صادرات ایران به ترکمنستان: ۱۲۲ میلیون دلار، واردات ایران از ترکمنستان: ۱۴ میلیون دلار + ۷۵ میلیون دلار گاز.
کالاهای صادراتی ایران به ترکمنستان: مواد غذایی و میوه و مرکبات، محصولات صنایع سبک، مصالح ساختمانی، لوازم خانگی، محصولات فلزی، خودرو و لوازم یدکی، محصولات شیمیایی، لوازم الکتریکی، سیگار و دارو.
کالاهای وارداتی ایران از ترکمنستان: گاز طبیعی، محصولات کشاورزی، الیاف پنبه، محصولات نساجی و صنایع سبک، فرآورده‌های نفتی، آهن آلات.

فعالیت شرکتهای ایرانی در ترکمنستان: براساس اعلام طرف ترکمنی، ۸۱ شرکت ایرانی در این کشور به ثبت رسیده است. جمهوری اسلامی ایران از لحاظ تعداد شرکتهای مشترک در ترکمنستان، پس از ترکیه حائز مقام دوم است.

شرکتهای عمده ایرانی که در زمینه تولید محصولات، ساختمان‌سازی، تجارت و ارائه خدمات مختلف در ترکمنستان مشغول فعالیت بوده و یا هستند، عبارتند از:

۱. شرکت دوبرال (احداث جاده‌های باجگیران- عشق‌آباد، عشق‌آباد- گوک‌تپه و گوک‌تپه ترکمن باشی).
۲. شرکت مخابرات ایران (احداث پروژه فیبر نوری)
۳. شرکت ایران خودرو (نمایندگی فروش خودروهای ایرانی و تعمیرگاه خودرو و مرکز نمایشگاهی کالاهای ایران)

۴. شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران (وابسته به وزارت نفت)، احداث واحد پالایش گاز در کرپجه (ترکمنستان)
۵. شرکت مشترک بنا (تولید مصالح ساختمانی)
۶. شرکت ایران میلاد خزر (عمده و خردۀ فروشی)
۷. شرکت یعقوب (ایجاد فضای سبز در پارک ملی)
۸. نمایندگی شرکت ملی نفت ایران (طراحی و احداث خطوط لوله گاز و احداث واحد تولید بنزین در پالایشگاه ترکمن باشی)

جمهوری اسلامی ایران از نظر حجم خدماتی که در ترکمنستان ارائه می‌شود، رتبه سوم را دارد. تاکنون با مشارکت شرکتهای ایرانی، احداث ۶ پروژه به ارزش ۲۵۵/۵ میلیون دلار به پایان رسیده و تعدادی پروژه دیگر در حال احداث می‌باشد. شرکتهای ایرانی، پروژه‌های ذیل را در ترکمنستان به اتمام و بهره‌برداری رسانده‌اند:

- شرکت ملی مهندسی ساختمانی ایران (وابسته به وزارت نفت) در احداث خط لوله گاز ایران-ترکمنستان (کرپجه-کردکوی) به طول ۱۴۰ کیلومتر و به ارزش ۱۹۰ میلیون دلار (طرف ترکمنی، شرکت ترکمن نفت)
- شرکت دوبال در احداث جاده عشق‌آباد-جاجگیران به طول ۳۵ کیلومتر و به ارزش ۱۷/۵ میلیون دلار و جاده عشق‌آباد-گوک‌تپه به طول ۵۰ کیلومتر به ارزش ۴۷ میلیون دلار (طرف ترکمنی، شرکت ترکمن اوتوبول لاری)
- شرکت طراحی صنعتی ایران (وابسته به وزارت صنایع) در احداث کارخانه کالاؤن در شهر بزمیان با ظرفیت تولید سالانه ۲۰ هزار تن به ارزش ۷/۶ میلیون دلار (طرف ترکمنی: وزارت صنایع و مصالح ساختمانی).
- وزارت راه و ترابری ایران در احداث پل بر روی رودخانه تجن به ارزش ۴/۲ میلیون دلار، سهم طرف ایرانی ۲/۱ میلیون دلار بوده است (طرف ترکمنی: ترکمن دمیربول لاری).
- شرکت مخابرات ایران در اجرای پروژه فیبر نوری به طول ۷۰ کیلومتر در خاک ترکمنستان به ارزش ۲۱/۷ میلیون دلار (طرف ترکمنی: وزارت مخابرات ترکمنستان)

- شرکت آب و فاضلاب مشهد (وابسته به وزارت نیرو) در احداث کارخانه تصفیه آب در شهر مرو با ظرفیت ۱۱۰ هزار متر مکعب آب در شبانه روز به ارزش ۱۴/۵ میلیون دلار (طرف ترکمنی: کمیته تأمین آب آشامیدنی)
- پروژه واحد تولید بنزین در پالایشگاه ترکمن باشی با ظرفیت تولید سالانه ۱/۸۰۰ میلیون تن به ارزش ۴۷ میلیون دلار توسط شرکت ملی مهندسی ساختمانی ایران (وابسته به وزارت نفت) در ارتباط با خط لوله گاز کرپجه - کردکوی ایران.
- ترکمنستان با ظرفیت ۲۶ الی ۳۳ میلیون متر مکعب در شبانه روز و اعتبار ۲۰۰ میلیون دلار. در ژانویه ۲۰۰۱، روزانه ۲۰ میلیون متر مکعب گاز وارد این پالایشگاه شده و تصفیه می گردد. این تأسیسات شامل خط لوله، ایستگاههای نمzdai، اندازه گیری و مخابراتی است.
- پروژه های در حال اجرا از سوی شرکتهای ایرانی در ترکمنستان:

 - احداث جاده گوک تپه - ترکمن باشی توسط شرکت مشترک ایرانی (دوبال) و ترکمنی به طول ۵۲۰ کیلومتر و هزینه بیش از ۵۰۰ میلیون دلار، زمان اجرای این طرح، ۵ سال تعیین شده است.
 - احداث ۶ واحد سیلوی فلزی در ۵ استان ترکمنستان توسط شرکت توسعه سیلوها وابسته به وزارت جهاد سازندگی با ظرفیت هریک ۳۰۰۰۰ تن گندم به ارزش ۱۶/۶ میلیون دلار (طرف ترکمنی: اتحادیه ترکمن غله اونوملری).
 - سد مشترک دوستی بر روی رودخانه هریود (تجن) که ارزش آن ۱۶۰ میلیون دلار است و طرفین هریک سهم خود را تأمین خواهد نمود. قرارداد احداث سد انجام شده است. نماینده های طرفین در مدیریت مشترک معرفی شده اند و پیمانکار انتخاب شده است. در حال حاضر، عملیات اجرایی سد در حال انجام است و تاکنون بیش از ۱۳٪ کار انجام گرفته است. پیش بینی می شود ظرف مدت ۵ سال، عملیات احداث به اتمام برسد.
 - موافقتنامه های منعقده میان ایران و ترکمنستان: موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری، موافقتنامه حمل و نقل جاده ای، موافقتنامه بازرگانی، موافقتنامه همکاری های فرهنگی، موافقتنامه احداث سد دوستی،

موافقنامه حمل و نقل هوایی، موافقنامه حمل و نقل راه آهن و ریلی، موافقنامه های همکاری های بازارگانی ایران، ترکمنستان و اوکراین، موافقنامه همکاری های بازارگانی ایران، ترکمنستان و ارمنستان، موافقنامه ترانزیت بین المللی کالا بین جمهوری اسلامی ایران، هند و ترکمنستان.

حجم تجارت خارجی

سال ۹۱: صادرات ۱۲۳۸ میلیون دلار، واردات ۶۴۸ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۵۹۰ میلیون دلار.

سال ۹۲: صادرات ۲۱۴۹ میلیون دلار، واردات ۱۰۰۹ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۱۱۴۰ میلیون دلار.

سال ۹۳: صادرات ۲۶۹۳ میلیون دلار، واردات ۱۵۹۳ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۱۱۰۰ میلیون دلار.

سال ۹۴: صادرات ۲۱۷۶ میلیون دلار، واردات ۱۶۰۱ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۴۸۵ میلیون دلار.

سال ۹۵: صادرات ۲۰۸۴ میلیون دلار، واردات ۱۶۴۴ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۴۴۰ میلیون دلار.

سال ۹۶: صادرات ۱۶۹۱ میلیون دلار، واردات ۱۵۳۲ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۱۵۹ میلیون دلار.

سال ۹۷: صادرات ۷۵۹ میلیون دلار، واردات ۱۰۰۴ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۲۵۴ میلیون دلار.

سال ۹۸: صادرات ۶۶۴ میلیون دلار، واردات ۱۱۲۰ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۴۵۶ میلیون دلار.

سال ۹۹: صادرات ۱۰۰۰ میلیون دلار، واردات ۱۱۵۰ میلیون دلار، تراز بازارگانی ۱۵۰ میلیون دلار.

سال ۲۰۰۰: کل حجم تجارت خارجی ۴/۳ میلیارد دلار، تراز بازارگانی: ۷۲۱+ میلیون دلار.
بدهی‌های خارجی:

سال ۹۳: ۱۶۸ میلیون دلار، سال ۹۴: ۴۱۸ میلیون دلار
سال ۹۵: ۵۵۰ میلیون دلار، سال ۹۶: ۶۶۷ میلیون دلار
سال ۹۷: ۱۳۶۰ میلیون دلار، سال ۹۸: ۱۶۶۵ میلیون دلار
سال ۹۹: ۱۷۸۰ میلیون دلار، سال ۲۰۰۰: ۲/۴ میلیارد دلار
پیش‌بینی سال ۲۰۰۱: ۲/۴ میلیارد دلار

سرمایه‌گذاری خارجی:

سال ۹۳: ۷۹ میلیون دلار، سال ۹۴: ۱۰۳ میلیون دلار
سال ۹۵: ۲۳۳ میلیون دلار، سال ۹۶: ۱۲۹ میلیون دلار
سال ۹۷: ۱۰۸ میلیون دلار، سال ۹۸: ۱۱۰ میلیون دلار
سال ۹۹: ۱۰۰ میلیون دلار.

شعب بانکهای خارجی مستقر در عشق‌آباد:

- بانک صادرات ایران

- بانک ملی پاکستان

- بانک اعتباری روسیه

- بانک ترکمنستان - ترکیه

سازمانها و اتحادیه‌های مهم بین‌المللی که ترکمنستان در آنها عضو است یا با آنها همکاری دارد:

- سازمان ملل متحد، سازمان کنفرانس اسلامی، اجلاس بین‌المجالس کشورهای اسلامی، اکو، ایکائو، یاتا، بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول، برنامه توسعه سازمان ملل متحد، بانک اروپایی توسعه و بازسازی و آژانس بین‌المللی توسعه و تجارت آمریکا.

علیرضا ترابی کیا

سفارت جمهوری اسلامی ایران - عشق‌آباد